

Sustav i stanje zaštite na radu u kaznionici u Glini

Sukalić, Janko

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:235150>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-23**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Janko Sukalić

SUSTAV I STANJE ZAŠTITE NA RADU U KAZNIONICI U GLINI

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2016 .

Polytechnic of Karlovac
Department of Security and Protection
Specialist professional graduate study safety and security

Janko Sukalić

**SYSTEM AND STATUS OF SAFETY AT
WORK IN GLINA PENITENTIARY**

FINAL WORK

Karlovac, 2016.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Janko Sukalić

SUSTAV I STANJE ZAŠTITE NA RADU U KAZNIONICI U GLINI

ZAVRŠNI RAD

Mentor : Dr.sc.Jovan Vučinić

Karlovac, 2016.

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Trg J.J.Strossmayera 9
HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 – 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

ZAVRŠNI RAD

Studij: Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Usmjerenje: sigurnost i zaštita

Karlovac, 2016.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student : Janko Sukalić

Naslov teme: SUSTAV I STANJE ZAŠTITE NA RADU U KAZNIONICI U GLINI

Opis zadatka:

1. Uvod
2. Opći podatci
3. Glavni tehnološki proces
4. Obveze poslodavca u svezi zaštite na radu
5. Analiza i procjena stanja
6. Zaštita od požara
7. Zaštita okoliša
8. Vrste otpada i njegovo zbrinjavanje
9. Evakuacija i spašavanje
10. Zaključak

Zadatak zadan :
03/2016

Rok predaje:
06/2016

Predviđen datum obrane:
07/2016

Mentor :
dr.sc. Jovan Vučinić , prof.vš.

Predsjednik ispitnog povjerenstva :
dr.sc.Nenad Mustapić ,prof.vš.

PREDGOVOR

Zahvaljujem se profesorima Veleučilišta u Karlovcu, Odjel Sigurnosti i zaštite na kvalitetnom i opširnom prenošenju znanja koje već sada koristim i primjenjujem u svakodnevnom obnašanju posla u ustanovi u kojoj radim.

Nadalje zahvaljujem se upravitelju Kaznionice u Glini g. Željku Šešerinu na podršci tijekom mojih izbivanja s posla prilikom studiranja . Posebna zahvala mojoj obitelji koji su me podržavali i imali strpljenja za studiranje jednog četrdeset godišnjaka, supruga i oca dvoje djece.

Posebno se zahvaljujem Dr.sc. Jovanu Vučiniću, koji mi je svojim smjernicama uveliko pomogao pri izradi ovog rada, kao i na pomoći tijekom cijelog trajanja studija.

SAŽETAK

U ovom diplomskom radu obrađena je tema „Sustav i stanje zaštite na radu Kaznionice u Glini,„. Analizirajući glavne tehnološke procese, nastojao sam prikazati obaveze poslodavca, te stanje zaštite na radu u Kaznionici. Uz navedeno spomenuo sam i zaštitu od požara, zaštitu okoliša i evakuaciju i spašavanje koja je specifična uzimajući u obzir o kakvoj se ustanovi radi.

Danas Kaznionica u glini ima 252 zaposlena djelatnika, te je zaštita na radu uzimajući sve okolnosti na zadovoljavajućoj razini.

Ključne riječi : rizik, poslodavac, preventiva, osposobljavanje

SUMMARY

This thesis dealt with the theme "System and state occupational safety Glina Penitentiary." Analyzing the main technological processes, I have tried to show the liability of the employer, and the state of occupational safety and health in the penitentiary. In addition, I mentioned and fire protection, environmental protection and evacuation that is specific, taking into account what kind of institution does.

Today Penitentiary in clay has 252 employees, and safety at work, taking all circumstances at a satisfactory level.

Keywords: risk, employer, prevention, training

ZAVRŠNI RAD	I
PREDGOVOR	II
SAŽETAK/SUMMARY	III
SADRŽAJ	IV
1. UVOD	1
2. OPĆI PODATCI	3
2.1. Podatci o objektima za rad.	3
2.2. Normativna regularnost sigurnosti i zaštite	4
2.3. Podatci o ovlaštenicima poslodavca zaštite na radu	10
2.4. Podatci o stručnjacima zaštite na radu	10
2.5. Podatci o povjerenicima radnika za zaštitu na radu	10
2.6. Podatci o odboru zaštite na radu	11
3. GLAVNI TEHNOLOŠKI PROCESI	12
3.1. Opis tehnoloških procesa s naznakom opasnosti	12
3.2. Poslovi održavanja	15
3.3. Rukovanje kotlovnicom	17
3.4. Popis opasnih radnih tvari	18
4. OBVEZE POSLODAVCA U SVEZI ZAŠTITE NA RADU	19
4.1 Procjena rizika	19
4.2. Osposobljavanje zaposlenika i zatvorenika za rad na siguran način	19
4.3. Liječnički pregledi	20
4.4. Prava i dužnosti iz zaštite na radu	21
4.5. Poslovi s posebnim uvjetima rada	21
4.6. Primjena osobnih zaštitnih sredstava	22

5. ANALIZA I PROCJENA STANJA	30
5.1. Analiza svih smrtnih, skupnih i teških ozljeda na radu glede uzroka i izvora načina nastanka	30
5.2. Analiza svih slučajeva profesionalne bolesti	31
5.3. Analiza podataka kako bi se procijenio preostali rizik	31
6. ZAŠTITA OD POŽARA.....	32
6.1. Osposobljavanje zaposlenika	32
6.2. Vatrogasni aparati	32
6.3. Hidrantska mreža	34
6.4. Spremnici plina	34
6.5. Vatrodojava	35
6.6. Splinkler instalacija	36
7. ZAŠTITA OKOLIŠA.....	37
7.1. Mjerenje emisije u okoliš	37
7.2. Registar onečišćavanja okoliša	37
7.3. Deratizacija	37
8. VRSTE OTPADA I NJEGOVO ZBRINJAVANJE	39
8.1. Prikupljanje, selekcija i zbrinjavanje otpada	39
9. EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE.....	41
9.1. Plan evakuacije i spašavanja	41
9.2. Vježbe evakuacije i spašavanja	43
10. ZAKLJUČAK	44
11. LITERATURA	45
12. PRILOZI	46
12.1. Popis slika	46
12.2. Popis tablica	47

1. UVOD

Kaznionica u Glini osnovana je u rujnu 1995 . godine na prostorima nekadašnjeg Doma za preodgoj maloljetnika u Glini (slika 1.). U okviru Doma djelovala je gospodarska jedinica pod imenom „Budućnost“ privredni pogoni Glina. U svom sastavu imala je metalski pogon, štampariju, građevinsko zanatski pogon, ekonomiju i auto servis sa stanicom za tehnički pregled vozila. Početkom rata došlo je do izmještanja Doma za preodgoj maloljetnika, najprije u Sisak, a kasnije u Turopolje, a privredni pogoni su prestali s radom.

Slika1. Ulaz u Kaznionicu [izrada autora]

Po povratku u Ginu, u okviru novoosnovane Kaznionice ustrojen je umjesto gospodarske jedinice, Odjel za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika u kojem se odvijaju uglavnom isti sadržaji kao i ranije samo manjeg obujma. Potrebno je izgraditi još nekoliko novih objekata. Kaznionica na korištenju ima prostore u

kojima se izvode razne djelatnosti, ali i one koje nisu adekvatno iskorišteni. Tu prvenstveno mislim na prostor nekadašnjeg auto servisa sa stanicom za tehnički pregled vozila, proslovim prostorom u prizemlju zgrade u Vukovarskoj ulici i otvorenim ograđenim prostorom uz spomenutu zgradu.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i organizaciji rada u Domu za preodgoj Glina iz 1990 godine bilo je samo na auto servisu ustrojeno 18 radnih mjesta s 38 izvršitelja. Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva pravosuđa koji se odnosi na Kaznionicu u Glini u Odjelu za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika ustrojena su četrdeset dva radna mjesta a popunjena dvadeset i četiri. Njihov angažman je prvenstveno usmjeren na održavanje vozila, opreme, popravka unutar Kaznionice, održavanje kruga, kao i obuka radno raspoređenih zatvorenika za različite poslove.

2. OPĆI PODATCI

Naziv : Kaznionica u Glini

Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina

Šifra djelatnosti : 84.23, Sudske i pravosudne djelatnosti

Ukupan broj zaposlenih : 252

Početak rada : 1995. godine

2.1. Podatci o objektima za rad

- Pogon i lokacija : Uprava
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Energetsko gospodarska zgrada
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Kuhinja i restoran
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Treći odjel
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Metalska radionica
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Stolarska radionica
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Tiskara
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Odjel zdravstvene zaštite
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Ekonomija
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina

- Pogon i lokacija : Četvrti odjel
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Internat
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Auto servis
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Zgrada posjeta
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina
- Pogon i lokacija : Novi objekt
Sjedište : Vinogradska cesta 2, Glina

2.2. Normativna regularnost sigurnosti i zaštite

Kaznionica u Glini ima izrađene slijedeće pravilnike :

a) Pravilnik o zaštiti na radu kojim se uređuju prava i obveze radnika Kaznionice u Glini u organiziranju i provođenju mjera zaštite na radu. Pravilnik se primjenjuje prema svim osobama koje po bilo kojoj osnovi rade u Kaznionici u Glini službenici, namještenici i zatvorenici (u daljnjem tekstu: radnici), odnosno:

- radnici u radnom odnosu na određeno i neodređeno vrijeme,
- osobe na stručnom osposobljavanju za vrijeme praktičnog rada,
- pripravnici i osobe na volonterskom radu,
- zatvorenici na izdržavanju kazne zatvora dok su na radu.

Načelnik Upravnog odjela rukovodi organizacijom i unapređivanjem zaštite na radu, a naročito:

- usmjerava i neposredno nadzire rad višeg stručnog referenta zaštite na radu,
- usmjerava i usklađuje provođenje zaštite na radu u Kaznionici,

- predlaže pokretanje postupka protiv odgovornih osoba u slučaju povrede radnih dužnosti u pogledu zaštite na radu,
- utvrđuje način primjene općih propisa i odredaba ovog Pravilnika, zaključaka savjetodavnog vijeća upravitelja i upravitelja Kaznionice, te rješenja inspekcijskih službi,
- sudjeluje u izradi nacрта programa i plana mjera za unapređivanje zaštite na radu i izradi nacрта općih akata o zaštiti na radu.

Načelnici odjela i voditelji pododsjeka dužni su osigurati , organizirati i nadzirati primjenu i provođenje općih propisa, općih akata Kaznionice, odluka i zaključaka savjetodavnog vijeća upravitelja i upravitelja Kaznionice iz područja zaštite na radu u svojoj službi, odnosno radionici, a naročito:

- obavljati nadzor nad provođenjem zaštite na radu u službi, odnosno radionici,
- usmjeravati i koordinirati rad neposrednih rukovodioca (strukovnih učitelja, pravosudnih policajaca) u provođenju i unapređivanju zaštite na radu,
- neposredno nadzirati rad strukovnih učitelja u pogledu primjene mjera i normativa zaštite na radu (da li upoznaju radnike s opasnostima na radnom mjestu i mjerama zaštite, da li obavlja nadzor nad korištenjem sredstava i opreme za osobnu zaštitu, da li se obavljaju periodični pregledi strojeva i uređaja, odnosno radnika i radnih mjesta i sl.),
- surađivati s višim stručnim referentom zaštite na radu u svim pitanjima sigurnosti rada,
- izvještavati neposrednog rukovodioca o stanju zaštite u radionici,
- sudjelovati u izradi nacрта općih akata o zaštiti na radu i planova za unapređivanje zaštite na radu,
- brinuti se da se pravovremeno postupi po naređenju inspekcijskih službi i o tome obavještavati višeg stručnog referenta zaštite na radu,

- predlagati da se propiše neko radno mjesto kao radno mjesto s posebnim uvjetima rada i prema potrebi predlagati propisivanje zaštitnih sredstava i opreme koja se mora koristiti na pojedinim radnim mjestima,
- brinuti se da se kod svake promjene organizacije rada, tehnološkog procesa, rekonstrukcije, investicija i nabavke sredstava rada utvrde odgovarajuće mjere zaštite na radu i iste primjene,
- podnositi prijave za pokretanje postupka zbog povrede radne dužnosti u pogledu zaštite na radu u svojoj radionici,
- dužni su stalno proširivati i upotpunjavati svoje znanje iz područja zaštite na radu, a naročito s novim propisima i dostignućima i svoje znanje prenositi na neposredno podređene rukovodioce,
- dužni su kontrolirati i utvrđivati stupanj znanja iz područja zaštite na radu neposredno podređenih rukovodioca i brinuti se o upotpunjavanju njihova znanja,
- prema potrebi izdavati upute za siguran rad na pojedinim radnim mjestima,
- dužni su obustaviti rad na radnim mjestima ako ustanove da prijete neposredna opasnost za život i zdravlje i o tome obavijestiti neposrednog rukovodioca.

b) Pravilnik o osobnim zaštitnim sredstvima i opremi kojim se uređuje:

- način nabave, skladištenja, čuvanja i distribucije osobnih zaštitnih sredstava,
- način zaduživanja i razduživanja,
- način korištenja, čuvanja i održavanja,
- način pregledavanja i ispitivanja, te održavanja,
- način vođenja propisanih evidencija i izdavanja isprava,
- popis poslova i radnih zadataka na kojima se koriste osobna zaštitna sredstva sa njihovim karakteristikama,
- osobna zaštitna sredstva i oprema koja se daje na korištenje zaposlenicima,

- prava i obveze zaposlenika u smislu korištenja osobnih zaštitnih sredstava i opreme.

c) Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada kojim se utvrđuju poslovi s posebnim uvjetima rada i posebni vrijeme trudnoće, uvjeti koje moraju ispunjavati zaposlenici za obavljanje tih poslova, te poslovi koje ne mogu obavljati žene za vrijeme trudnoće.

U Kaznionici u Glini kadrovska služba utvrđuje uvjete i kriterije koje moraju ispunjavati zaposlenici u smislu potrebne kvalifikacije za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada. Kadrovska služba u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu utvrđuje zahtjeve u pogledu zdravstvenog i psihičkog stanja zaposlenika na poslovima s posebnim uvjetima rada u skladu s odredbama Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada (N.N. br. 5/84).

Evidencije radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada, rokove ponovne provjere zdravstveno psihičkog stanja zaposlenika vodi stručnjak zaštite na radu (u suradnji s kadrovskom službom).

d) Pravilnik o pružanju prve pomoći zaposlenicima na radu kojim se propisuju postupci s ozlijeđenim i oboljelim osobama na radu do njihove predaje na liječenje organizaciji zdravstva (prva pomoć), te vrsta i količina sanitetskog materijala koji se mora osigurati za pružanje prve pomoći.

Bolestima na radu smatraju se u smislu ovoga pravilnika: otrovanja, toplotni udar i sunčanica, udar električnom strujom, bolest dekompresije, oštećenja uzrokovana ionizacijskim zračenjem, utapljanje, nagli prestanak disanja, nagli prestanak rada srca, šok, gušenje, gušenje uzrokovano zalogajom hrane, napadaj epilepsije, nesvjestica, otrovanje hranom i ugriz otrovnih kukaca i zmija.

Na svakom mjestu gdje istovremeno obavlja poslove i radne zadatke do 20 radnika, za davanje prve pomoći u Kaznionici je osiguran osnovni sanitetski materijal, i to:

- 10 sterilnih prvih zavoja,

- zavoja dužine 5 m a širine 8 cm,
- 2 komada flasterskog zavoja,
- 4 omota sterilne gaze,
- 2 omota vate po 25 g,
- 1 paket staničevine za oblaganje udlaga,
- 2 trokutne marame i 4 sigurnosne igle,
- 4 elastična zavoja za fiksaciju udlaga različite veličine,
- 4 vatirane udlage različitih veličina za imobilizaciju prijeloma kostiju (2 komada Kramarovih po 100 cm i 2 komada po 50 cm duljine i 10 cm širine) ili odgovarajući broj pneumatskih udlaga,
- 6 komada naprstaka od kože u tri veličine,
- 1 anatomska pinceta,
- 1 škare obične i 1 za rezanje zavoja sa zavrnutom glavicom,
- 2 bočice 2% Dezola, 250 g natrijevog bikarbonata (soda bikarbonat), 100 g soli, parafinsko ulje, aktivni ugljen, 500 g 70% alkohola.

Ako na mjestu rada istovremeno obavlja poslove i radne zadatke više od 20 radnika, na svakih daljnjih 50 radnika osiguran je dodatni osnovni sanitetski materijal u količinama i vrstama ovisno o učestalosti i vrsti ozljeda.

e) Pravilnik o zaštiti od požara kojim se reguliraju slijedeće radnje i postupci:

- u svim prostorima Kaznionice osiguravaju se vatrogasni prilazi i pristupi sukladno važećim propisima te se propisno obilježavaju. Prilazi i pristupi moraju biti uvijek slobodni, prohodni i bez prepreka,
- sva sredstva, oprema i instalacije bitne za zaštitu od požara redovito se pregledaju i ispituju, kontroliraju, održavaju i drže u ispravnom i funkcionalnom stanju a sukladno važećim zakonskim propisima, tehničkim pravilima i normama koje vrijede za svaku od vrsta opreme i instalacija. O svim ispitivanjima vode se uredne evidencije.

U građevini propisanim oznakama označavaju se:

- položaji vatrogasnih aparata za početno gašenje požara,
- nužni izlazi, prolazi i evakuacijski putovi, te svi elementi evakuacije za pojedine dijelove građevine a sukladno izrađenim prikazima mjera i rješenja zaštite od požara,
- položaj glavnih ventila svih energenata za građevinu,
- položaj glavnih tipkala za isključenje električne energije za građevinu,
- opasni prostori i zone opasnosti od požara u i oko prostora građevine,
- položaj unutarnjih hidranata,
- položaj vanjskih hidranata,
- položaj vatrodojavne centrale,
- položaj glavnih ventila za unutarnju hidrantsku mrežu,
- upute za siguran radi i korištenje sredstava, opreme i instalacija za zaštitu od požara i eksplozije u građevini,
- svi prostori se održavaju u čistom i urednom stanju,
- prilazi svim sredstvima, opremi i instalacijama zaštite od požara trebaju biti uvijek prohodni, čisti i propisno označeni.

Za održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara u ispravnom stanju zadužena je stručna osoba za zaštitu od požara koja prati rokove periodičkih pregleda, ispitivanja i održavanja te pri isteku roka poziva ovlaštene tvrtke za pregled, ispitivanje i održavanje instalacija i opreme u službi zaštite od požara te pratećih instalacija i uređaja vezanih za nastanak požara.

Također se pozivaju ovlaštene tvrtke u slučaju nepravilnosti na opremi i sredstvima za dojavu i gašenje požara te svake promjene koja može utjecati na promjenu sigurnosnih uvjeta u Kaznionici.

Zaduženja stručna osoba za zaštitu od požara može prenijeti i na druge djelatnike u Kaznionici.

Održavanje, kontrola, pregledi i popravke na sustavima i instalacijama rade se sukladno zakonskim odredbama, tehničkim pravilima, normama i uputama proizvođača od strane ovlaštenih djelatnika i pravnih osoba

2.3. Podatci o ovlaštenicima poslodavca zaštite na radu

Zakonom o zaštiti na radu propisana je odgovornost poslodavca koji odgovara za posljedice svoje djelatnosti. Poslodavac je onaj u čije ime i za čiji račun se organizira rad, pa je na temelju toga poslodavac i odgovoran za posljedice izazvane radom. Prema ovoj odredbi on je odgovoran pred zakonom za provedbu zaštite na radu.

Ovlaštenikom poslodavca smatra se osoba na koju je poslodavac prenio dio odgovornosti i ovlasti za obavljanje poslova zaštite na radu . Ona ima zadatak pratiti, povezivati, usklađivati, koordinirati pa i nadzirati rad ostalih .

Ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu Kaznionice u Glini je Mladen Bobeta , VSS, dip. ing sigurnosti na radnom mjestu pravosudnog policajca.

2.4. Podatci o stručnjacima zaštite na radu

Uvidom u sistematizaciju radnih mjesta ustanove Kaznionice u Glini utvrđeno je da je predviđeno radno mjesto stručnjaka zaštite na radu, s obzirom da poslodavac zapošljava više od 50 radnika .

Poslove stručnjaka zaštite na radu Kaznionice u Glini po nalogu obavlja Janko Sukalić, VŠS, ing sigurnosti na radnom mjestu voditelja Odjela za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika.

2.5. Podatci o povjerenicima radnika zaštite na radu

Kod poslodavca koji zapošljava 20 ili više radnika oni između sebe obavezno biraju i imenuju povjerenika za zaštitu na radu. Biraju se i imenuju na mandatno razdoblje od 4 godine.

Za povjerenike zaposlenika za zaštitu na radu su imenovani i izabrani slijedeći zaposlenici:

- Ivica Kuzmić, sindikalni povjerenik pravosudne policije,
- Marijana Milošić Žonta, sindikalna povjerenica državnih službenika i namještenika.

2.6. Podatci o odboru zaštite na radu

Odbor zaštite na radu je savjetodavno tijelo poslodavca, a obavezno se formira kod poslodavaca koji zapošljavaju više od 50 radnika.

U Kaznionici u Glini temeljem Zakona zaštite na radu i odlukom upravitelja od 03. svibnja 2011 godine osnovan je Odbor zaštite na radu s slijedećim predstavnicima:

- Predsjednik odbora zaštite na radu : upravitelj kaznionice,
- Viši referent ZNR i protupožarne zaštite,
- Specijalist medicine rada,
- Načelnik upravnog odjela,
- Načelnik Odjela osiguranja,
- Načelnik Odjela za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika,
- Sindikalni povjerenik policije,
- Sindikalni povjerenik državnih službenika i namještenika.

3. GLAVNI TEHNOLOŠKI PROCESI

Nazivi organizacijskih jedinica, broj radnih mjesta, broj i struktura zaposlenika izgrađeni su na osnovi Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva pravosuđa. Radna mjesta koja su predviđena pravilnikom a nisu popunjena potrebnim i predviđenim brojem zaposlenika su uključena da bi se olakšao rad stručnjaka zaštite na radu, nadležnih inspekcija, ordinacija medicine rada i Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja radnika.

3.1. Opis tehnoloških procesa s naznakom opasnosti

Opis poslova u Kaznionici u Glini uključuje opis poslova Odjela upravnih poslova, Odjela prehrane, Odjela tretmana (prijem, otpust, matica zatvorenika, provedbe programa izdržavanja kazne zatvora), Odjela za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika (poljoprivredna radionica, grafička radionica, metalska radionica i radionica održavanja), Odjela osiguranja, Odjela zdravstvene zaštite zatvorenika, Odjela financijsko knjigovodstvenih poslova.

Time su obuhvaćeni svi poslovi sa naznakom opasnosti za sigurnost i zdravlje zaposlenika koji proistječu iz obavljanja tih poslova.

Struktura Uprave za zatvorski sustav:

UPRAVA ZA ZATVORSKI SUSTAV – SREDIŠNJI URED
--

SLUŽBA ZA UPRAVNE POSLOVE I LJUDSKE RESURSE	SLUŽBA TRETMANA	SLUŽBA OSIGURANJA	SLUŽBA ZA ANALITIKU I INFORMATIKU
---	--------------------	----------------------	---

Pravilnikom o unutarnjem redu, u Kaznionici u Glini utvrđene su organizacijske cjeline, kako slijedi:

- Odjel upravnih poslova,
- Odjel osiguranja,

- Odjel tretmana,
- Odjel zdravstvene zaštite,
- Odjel financijsko – knjigovodstvenih poslova,
- Odjel za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika.

Odjel upravnih poslova obavlja upravno pravne poslove, kadrovske, financijsko knjigovodstvene, osiguravanje smještaja, prehrane, opreme i pravne pomoći zatvorenicima, organizaciju rada zatvorske prodavaonice, pologa zatvorenika, obračuna i isplate naknade za rad zatvorenika, te ostali poslovi koji omogućuju upravljanje i rad zatvora.

Naznaka opasnosti:

- opasnosti od nepovoljne mikrokline,
- rad u nefiziološkom položaju tijela,
- psihofizički napori.

Odjel osiguranja obavlja poslove osiguranja zatvora, nadzora nad zatvorenicima, održavanja unutarnjeg reda, sudjelovanju u provedbi pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora, sprovođenje zatvorenika izrade plana osiguranja, protupožarne zaštite i druge stručne poslove.

Naznaka opasnosti:

- mehaničke opasnosti,
- rad u nefiziološkom položaju tijela,
- psihofizički napori,
- opasnosti od nepovoljnih atmosferskih utjecaja,
- težak tjelesni rad,
- opasnost od padova,
- opasnost od požara i eksplozija.

Odjel tretmana obavlja poslove predlaganja, provedbe i praćenja pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora, zdravstvene zaštite

zatvorenika, izvršavanje sigurnosnih mjera izrečenih uz kaznu zatvora, izobrazbe zatvorenika, organiziranja slobodnog vremena , izrade stručnog mišljenja u svezi s tijekom izvršavanja kazne zatvora, vođenje propisanih evidencija zatvorenika i maloljetnika i druge stručne poslove.

Naznaka opasnosti:

- rad u nefiziološkom položaju tijela,
- psihofizički naponi,
- opasnosti od nepovoljnih atmosferskih utjecaja.

Odjel zdravstvene zaštite pruža zdravstvenu zaštitu i liječenje zatvorenicima, nadzire higijenu i čistoću u prostorijama za smještaj zatvorenika, u kuhinji i pomoćnim prostorijama kuhinje, sudjeluje u sastavljanju jelovnika za zatvorenike i obavlja i druge poslove iz svog djelokruga.

Naznaka opasnosti:

- rad u nefiziološkom položaju tijela,
- psihofizički naponi,
- opasnosti od nepovoljnih atmosferskih utjecaja,
- biološke opasnosti – rizici zaraze.

Odjel financijsko – knjigovodstvenih poslova obavlja poslove knjigovodstva, materijalnog poslovanja i nabave, pologa obračuna i isplate naknade za rad zatvorenicima i druge stručne poslove.

Naznaka opasnosti:

- rad u nefiziološkom položaju tijela,
- psihofizički naponi,
- opasnosti od nepovoljnih atmosferskih utjecaja.

Odjel za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika obavlja poslove održavanja, stručnog osposobljavanja zatvorenika i druge stručne poslove.

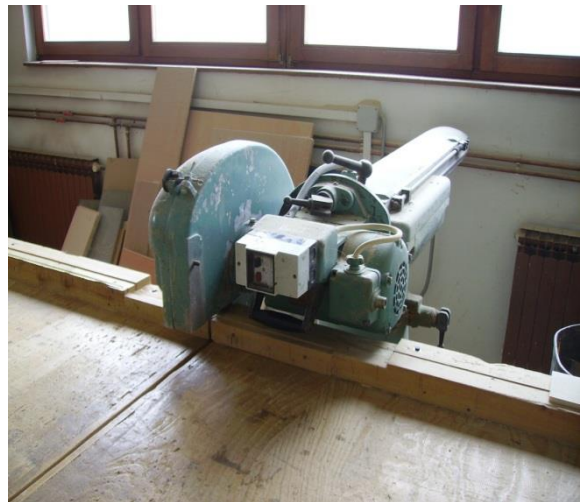
Naznaka opasnosti:

- rad u nefiziološkom položaju tijela,
- psihofizički naponi,
- opasnosti od nepovoljnih atmosferskih utjecaja,
- opasnost od padova,
- opasnost od električne struje,
- opasnost od požara i eksplozija.

3.2. Poslovi održavanja

Poslovi održavanja spadaju u Odjel za rad i strukovnu izobrazbu zatvorenika – Pododsjek održavanja. U sastavu istog imamo dva električara, dva kotlovničara, jednog stolara i vodoinstalatera. Također u Odjelu se nalazi i praonica rublja, krojačka radionica i metalska radionica. Obavljaju se poslovi održavanja strojeva i uređaja, poslovi elektro održavanja strojeva i opreme te elektro instalacija, raznih popravaka, kao i izobrazba zatvorenika raspoređenih na rad.

Poslove izobrazbe zatvorenika, kao i radove na popravcima mehaničkih oštećenja izvode se u metalnoj i stolarskoj radionici (slika 2. i 3.). Popravci na zatvoreničkoj i radnoj odori vrše se u krojačkoj radionici (slika 4.), dok se ista pere i uređuje u praonici rublja Kaznionice u Glini (slika 5. i 6.)

Slika 2. Savijača cijevi [izrada autora] **Slika 3.** Stolarska radionici [izrada autora]

Slika 4. Šivaća mašina [izrada autora]

Slika 5. Mašine za pranje [izrada autora]

Slika 6. Valjak za peglanje [izrada autora]

Poslovi elektro održavanja obuhvaćaju održavanje i popravljanje električne opreme na strojevima i uređajima , gromobrnskih instalacija, kao i sustava video nadzora, te rasvjete same Kaznionice. Svi poslovi se obavljaju na licu mjesta.

3.3. Rukovanje kotlovnicom

Rukovanje kotlovnicom (slika 7.) obavljaju dva kotlovničara koji su stručno osposobljeni za isto. Grijanje prostorija kao i dobivanje tople vode (slika 8.) potrebne za funkcioniranje Kaznionice dobiva se iz obnovljivih izvora energije, odnosno toplovodom iz Drvnog centra Glina.

Slika 7. Kotlovnica [izrada autora]

Slika 8. Kotlovnica – grijanje vode [izrada autora]

U slučaju nedovoljne potrebne količine energije Kaznionica ima kao rezervnu opciju dobivanje toplovođne energije putem peći na loživo ulje (slika 9.).

Slika 9. Peć na loživo ulje [izrada autora]

3.4. Popis opasnih radnih tvari

S obzirom na prirodu djelatnosti u Kaznionici u Glini se ne koriste opasne radne tvari, osim UNP-a koji se nalazi smješten u sklopu energetske gospodarske zgrade u dva spremnika po 4850 kg. Na istim su istaknute upute te su zaposlenici upoznati kako se treba ponašati za vrijeme normalnog odvijanja radnog procesa, ali i za slučaj mogućih poremećaja u radu. Upute su kratke i jasne, a sadrže elemente zaštite na radu, te popis osobnih zaštitnih sredstava i na koji se način oni upotrebljavaju.

Ostale opasne radne tvari koje se koriste daleko su ispod vršnih vrijednosti količina i nije potrebno vršiti posebnu procjenu glede poremećaja procesa rada koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje zaposlenika, zatvorenika, te širi čovjekov okoliš.

4. OBVEZE POSLODAVCA U SVEZI ZAŠTITE NA RADU

4.1. Procjena rizika

Poslodavac je dužan izraditi procjenu rizika koja mu omogućuje poduzimanje učinkovitih mjera potrebnih za sigurnost i zdravlje zaposlenika . Ona mu omogućava identifikaciju opasnosti, brz i djelotvoran način snimanja stanja zaštite u ustanovi, te uočavanje kritičkih područja i definiciju akcije koje treba poduzeti da bi se stanje zaštite popravilo i omogućilo postupak određivanja prioriteta akcija.

Prilikom izrade procjene rizika , budući da još uvijek nema hrvatskih metoda koristila se prilagođena SME metoda evropske zajednice za mala i srednja poduzeća. Prilagodbu ove metode hrvatskim uvjetima i propisima izvršio je Zavod za istraživanje i razvoj sigurnosti d.d. iz Zagreba.

Procjena rizika je dakle osnovni dokument s područja zaštite na radu , ali i postupak putem kojeg je svaki poslodavac dužan utvrditi stupnjeve rizika od mogućnosti nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u svojim procesima rada i odrediti pojedine mjere kako bi se rizici smanjili.

Kaznionica u Glini posjeduje izrađenu Procjenu rizika koja se revidira svake dvije godine, a posljednja je obavljena u siječnju 2015. godine.

4.2. Osposobljavanje zaposlenika i zatvorenika za rad na siguran način

Prema Zakonu o zaštiti na radu poslodavac je obavezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način, i to:

- prije početka rada,
- kod promjena u radnom postupku,
- kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,
- kod uvođenja nove tehnologije,
- kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada,

- kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili na radu.

Poslodavac će osposobljavanje provesti na način da radnika obavijesti o svim činjenicama i okolnostima koje utječu ili bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika (o organizaciji rada, rizicima i načinu izvođenja radnih postupaka i sl.), da radniku objasni i da radnika osposobi za praktičnu primjenu mjera zaštite na radu koje je dužan primjenjivati tijekom rada u skladu s procjenom rizika kojima je izložen na radu i u vezi s radom.

Poslodavac je obavezan osposobljavanje radnika, provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku. Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Poslove osposobljavanja zaposlenika i radno raspoređenih zatvorenika viši stručni referent zaštite na radu i protupožarne zaštite prema planu i programu osposobljavanja koji se temelji na utvrđenim opasnostima i štetnostima po pojedinim radnim mjestima.

4.3. Liječnički pregledi

Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, poslodavac može tijekom radnog odnosa o svom trošku uputiti radnika na zdravstveni pregled.

O trošku poslodavca obavljaju se prethodni pregledi i pribavljaju uvjerenja o tome da li osobe koje poslodavac namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i posebnim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova.

Polazna ocjena o tome dali radnik radi na mjestu s posebnim uvjetima rada daje se u konačnoj verziji procjene opasnosti , te se prema njoj dalje određuje prema kojim točkama iz Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada radnik mora ići na liječnički pregled.

4.4. Prava i dužnosti iz zaštite na radu

Prava i dužnosti iz zaštite na radu imaju sve osobe koje se prema bilo kojoj osnovi nalaze na radu . U ovu skupinu ubrajaju se i osobe na praksi, školovanju ili usavršavanju, osobe koje za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili odgojne mjere obavljaju naređene poslove, osobe koje obavljaju djelatnost osobnim radom. Odredbe Zakona ne odnose se na pripadnike oružanih snaga i redarstvene službe te kućne pomoćnice. Najvažnija prava i dužnosti pri radu je omogućen rad u zdravom radnom okolišu. U slučaju prisutnosti štetnosti, pravo je i dužnost radnika upoznati se sa svim izvorima opasnostima i mjerama zaštite te korištenje odgovarajućih osobnih zaštitnih sredstava, koja su mu dana na raspolaganje. Radnik ima pravo odmah odbiti rad, ako mu prijete neposredna opasnost za život.

U slučaju prijetnje opasnosti za zdravlje, radnik ima pravo podnijeti pismeni zahtjev za uspostavljanje sigurnih uvjeta rada. Ako u određenom roku nije udovoljeno zahtjevu radnika, radnik ima pravo odbiti rad na takvom mjestu. Radnik je dužan izvjesiti svog neposrednom rukovoditelja, odnosno povjerenika radnika o svakom uočenom izvoru opasnosti koji bi mogao izazvati ozljedu ili materijalnu štetu. Radnik mora odmah ili najkasnije u roku 24 sata prijaviti svom neposrednom rukovoditelju ozljedu koja se dogodila tijekom dolaska na posao, tijekom rada ili odlaska s posla.

4.5. Poslovi s posebnim uvjetima rada

Poslovi s posebnim uvjetima rada su poslovi koje mogu obavljati samo zaposlenici koji osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa ispunjavaju i

posebne uvjete glede dobi života, spola, stručnih sposobnosti, zdravstvenog, tjelesnog, ili psihičkog stanja te psihofizioloških i psihičkih sposobnosti. Zaposlenici se upućuju na pregled u ovlaštenu ustanovu, odnosno specijalisti medicine rada u privatnoj praksi s uputnicom koja sadrži podatke o vrsti poslova i drugim okolnostima od utjecaja za ocjenu njegove sposobnosti za obavljanje ovih poslova.

Poslodavac ne smije rasporediti zaposlenika na poslove s posebnim uvjetima rada ako prethodno na propisan način nije utvrđeno da zaposlenik ispunjava potrebne uvjete.

Poslovi s posebnim uvjetima rada u Kaznionici u Glini su:

Tablica 1. Poslovi s posebnim uvjetima rada [7]

1.	Strukovni učitelji – bravari, zavarivači, tokari, električari, stolari, kotlovnici, automehaničari	Rukovanje i upravljanje strojevima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primjenjivati zaštita od mehaničke opasnosti, poslovi montaže, održavanja i ispitivanja električnih uređaja i instalacija, s posebnim zahtjevima, rad na visini
2.	Pravosudna policija	Čuvanje ljudi i imovine vatrenim oružjem, poslovi koji su određeni kao poslovi s posebnim uvjetima rada važećim odredbama posebnih propisa-Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti državnih službenika na poslovima osiguranja u kaznionicama i zatvorima uprave za zatvorski sustav (N.N. 20/04).

4.6. Primjena osobnih zaštitnih sredstava

Zaposlenicima koji su izloženi štetnim utjecajima radne okoline koji im ugrožava život i zdravlje, a ne mogu se otkloniti tehničkim mjerama zaštite na radu

ili organizacijskim mjerama ograničiti opasnosti, daju se na korištenje osobna zaštitna sredstva i oprema.

Potreba primjene osobnih zaštitnih sredstava na pojedinim poslovima utvrđuje se na osnovi analize izvora opasnosti u skladu s postojećim propisima, standardima, normama i općepriznatim pravilima.

Prilikom otvaranja novih radnih mjesta, kao i prilikom izmjena u tehnološkom postupku koji su od utjecaja na odabir vrste i količine osobnih zaštitnih sredstava i opreme, uz konzultacije sa stručnjakom zaštite na radu, a u suradnji s odgovornim osobama izrađuje se prijedlog o potrebi korištenja određenih osobnih zaštitnih sredstava.

Osobna zaštitna sredstva i oprema nabavlja se sa svrhom zaštite zaposlenika od štetnih utjecaja radne okoline. Osobna zaštitna sredstva i oprema nabavljaju se na teret materijalnih troškova ustanove, i u dovoljnom broju i količini prema zahtjevima određenog radnog mjesta. Prilikom nabave i kupnje OZS služba nabave surađuje sa osobom odgovornom za zaštitu na radu, pri čemu se voditi računa o odredbama zakona, propisa, normi i standarda koji reguliraju izradu i korištenje OZS. Nabavljena OZS koja su deklarirana da su izrađena prema hrvatskim normama ili nekom drugom standardu, moraju na sebi ili na drugi propisan način imati oznaku da su izrađena u skladu s pravilima zaštite.

Kada nabavljena OZS nisu izrađena u skladu s važećim normama i standardima mora se od proizvođača, uvoznika ili distributera pribaviti tehničke upute kojim se utvrđuju karakteristike i svojstva te postupci pri korištenju i održavanju odnosnog OZS i dokaz da je OZS izrađeno u skladu s pravilima zaštite na radu. Sva novonabavljena OZS i oprema, s pribavljenim se uputama za korištenje, održavanje, preglede, ispitivanje smješta u skladište.

Skladište mora uskladištavati OZS na način kako je određeno deklaracijom proizvođača ili distributera odnosnog sredstva, a u skladu s postojećim normama i standardima.

Strukovni učitelji, voditelji skrbe da se OZS poslije zajedničke upotrebe (maske, naočale, ribarske čizme, izolaciona odjela i dr.) operu, očiste i dezinficiraju prije odlaganja na police ili vješalice. Također vode računa o

pregledima i ispitivanjima OZS, te održavanju istih prema opće priznatim pravilima za odnosne poslove.

Služba nabave u suradnji s korisnicima osigurava popravak OZS u slučajevima nastanka kvarova ili šteta uslijed njihove uporabe, i kada je to ekonomski opravdano. Zahtjev za popravak OZS u osobnom tj. pojedinačnom zaduženju postavlja sam zaposlenik svom nadređenom. Kada zaposlenik preda OZS na popravak, dobiva drugo sredstvo na korištenje na temelju redovnog zaduženja koje se unosi u karton OZS pod uvjetima:

- da mu je OZS odmah neophodno potrebno,
- da je kvar ili šteta takva da sredstvo mora određeno vrijeme ostati u servis.

Osobna zaštitna sredstva zaposlenicima daju se na korištenje u čistom, urednom i ispravnom stanju. Skladištar zaposleniku koji se pojedinačno zadužuje sa OZS daje na hrvatskom jeziku pisane upute proizvođača za korištenje i održavanje osobnog zaštitnog sredstva.

Zaposlenici prije početka korištenja OZS moraju biti upoznati sa sadržajem uputa o korištenju i održavanju zaštitnih sredstava i opreme koja se nalazi u asortimanu kolektivnog zaduživanja. Zaposlenicima kojima su dana na korištenje OZS, dužni su o njima voditi dužnu brigu, kako bi bila pogodna za uporabu i efikasna kao zaštita za cjelokupno vrijeme predviđenog roka trajanja. Zaposlenici kojima se OZS uništi ili postane neupotrebljivo ili neprikladno za uporabu prije isteka planiranog roka trajanja zbog nepredviđenih radova, obavljanja dugotrajnih i intenzivnih poslova na kojima se OZS brže uništava, zbog loše kvalitete nabavljenog zaštitnog sredstva itd. Ima pravo dobiti na korištenje novo (drugo) OZS.

Neposredni voditelji su odgovorni da su radnici snabdjeveni osobnim zaštitnim sredstvima i da ih koriste prema odredbama ovog Pravilnika. O eventualno uočenim nedostacima ili nepravilnostima u korištenju i primjeni osobnih zaštitnih sredstava stručnjak zaštite na radu obavještava neposredno nadređene usmeno i putem knjige nadzora zaštite na radu.

Osobna zaštitna sredstva i oprema dijeli se ovisno o dijelovima tijela što ih zaštićuje na:

- sredstva za zaštitu glave,
- sredstva za zaštitu očiju i lica,
- sredstva za zaštitu sluha,
- sredstva za zaštitu dišnih organa,
- sredstva za zaštitu tijela (trupa),
- sredstva za zaštitu nogu.

Za zaštitu glave zaposlenicima se daje na korištenje:

- zaštitna kaciga – od prešane kože, fiberglasa, plastičnih materijala, metala (slika10.),

Slika 10. Zaštitna kaciga [izrada autora]

Za zaštitu očiju i lica zaposlenicima se daje na korištenje:

- zaštitne naočale s prozirnim staklom,
- zaštitne naočale s tamnim staklima,
- štitnik za oči i lice proziran,

- štitnik za oči i lice s tamnim staklima (slika11.).

Slika 11. Štitnik za oči i lice s tamnim staklom [izrada autora]

Osim navedenih koriste se i druga sredstva za zaštitu očiju i lica kao što su zaštitne naočale s nepropusnim okvirom, zaštitne naočale s kobaltnim staklom, zaštitne naočale ili štitnici od žičanog pletiva itd.

Za zaštitu dišnih organa zaposlenicima se daje na korištenje:

- maska sa raznim filterima (slika. 12.),
- plinska maska namijenjena je zaštitu dišnih organa od škodljivih plinova i para, koristi se u atmosferi čija koncentracija sadrži najmanje 16% kisika, a sastav škodljivih plinova i para djelomice poznat,
- cijevna maska za zaštitu od škodljivih para i plinova u velikim koncentracijama u radnoj atmosferi s manje od 16% kisika.

Slika 12. Maska s filterima [izrada autora]

Za zaštitu ruku zaposlenicima se daje na korištenje:

- zaštitne kožne rukavice, kratke ili dugačke (slika 13.),
- zaštitne gumene rukavice od prirodne ili sintetičke gume,
- zaštitne gumene rukavice za električare,
- zaštitne rukavice od azbestne tkanine podstavljene platnom,
- zaštitni naprstak od gume, plastike ili kože,
- štitnici za dlan i nadlaktic,
- štitnik za ručni zglob,
- rukavice za zaštitu od hladnoće.

Slika 13. Zaštitne kožne rukavice [izrada autora]

Za zaštitu tijela zaposlenicima se na korištenje daje:

- zaštitno radno odijelo od platna kroja kombinezona ili dvodijelno,
- zaštitna kuta,
- nepropusno zaštitno odijelo,
- kišna kabanica,
- zaštitna kožna pregača,
- zaštitna gumena pregača,

- zaštitna pregača od impregniranog platna,
- zaštitna pregača od čeličnog pletiva,
- zaštitna azbestna pregača,
- kožni štitnik za rame,
- grudnjak (prsluk) sa i bez rukava,
- uniforme za čuvarsku službu,
- zaštitna izolaciona odjela.

Za zaštitu nogu zaposlenicima se na korištenje daju:

- zaštitne kožne niske i visoke cipele sa i bez čelične kapice (slika14.),
- klompe (sa remenom za pričvršćivanje zgloba),
- zaštitne gumene niske ili visoke cipele sa i bez čelične kapice,
- zaštitna gumena obuća za električare,
- zaštitna gumena obuća (čizme obične i ribarske, cipele, kaljače i sl.),
- štitnici za koljena,
- zaštitne kožne potkoljenice.

Slika 14. Zaštitne kožne niske cipele [izrada autora]

Za zaštitu od nepovoljnih atmosferskih utjecaja i mikroklimatskih uvjeta koji su izvan granica standarda, zaposlenicima se na korištenje daje:

- kišna kabanica, gumirana ili od impregniranog platna, sa ili bez podstave (slika 15.),
- kapuljače,
- kape, podkape,
- grudnjak (prsluk) sa i bez rukava,
- podstavljena radna odijela za zaštitu od hladnoće,
- bunda,
- ušni štitnici za zaštitu od hladnoće,
- podstavljene rukavice, cipele ili čizme.

Slika 15. Kišna kabanica [izrada autora]

Za zaštitu od padova s visine ili u dubinu na radnim mjestima koja se zbog prirode posla ne mogu ograditi ili na drugi pogodan način zaštititi zaposlenicima se na korištenje daje zaštitni opasač opremljen zaštitnim prihvatnim užetom za privezivanje, a po potrebi i dopunskim užetom ovisno o procjeni opasnosti.

5. ANALIZA I PROCJENA STANJA

5.1. Analiza svih smrtnih, skupnih i teških ozljeda na radu glede uzroka, izvora i načina nastanka

U periodu u zadnjih 5 godina od svibnja 2011. godine do svibnja 2016. godine evidentirane su dvije ozljede na radu. Uvidom u evidencije i prema izjavi odgovorne osobe u Kaznionici u Glini sustavna evidencija ozljeda na radu vodi se od 2011. godine (tablica 2. i 3.).

Tablica 2. Ozljede na radu u 2011. godini [7]

2011. godina		
Radnik se poskliznuo i pao te je prilikom pada ozlijedio ruku.	ŠIFRA	ZNAČENJE
Priroda ozljede	20	iščašenje
Ozlijeđeni dio tijela	042	nadlaktica
Način nastanka ozljede	1	pad radnika
Uzrok nastanka ozljede	891	viša sila

Trajanje nesposobnosti za rad : 72 radna dana , 576 radnih sati

Tablica 3. Ozljede na radu u 2014. godini [7]

2014. godina		
Radnik je doživio lakšu prometnu nesreću na putu od kuće do posla	ŠIFRA	ZNAČENJE
Priroda ozljede	95	ostala oštećenja
Ozlijeđeni dio tijela	081	ozljeda koja nije navedena
Način nastanka ozljede	9	ostali načini nastanka ozljede
Uzrok nastanka ozljede	891	viša sila

Trajanje nesposobnosti za rad : 11 radna dana , 88 radnih sati

5.2. Analiza svih slučajeva profesionalne bolesti

U periodu u zadnjih 5 godina od svibnja 2011. godine do svibnja 2016. godine nije bilo nijednog slučaja profesionalne bolesti.

5.3. Analiza podataka kako bi se procijenio preostali rizik

Procjenom preostalog rizika po grupama opasnosti i mjerama zaštite na radu potrebno je posvetiti veću pozornost zaposlenika u organizaciji zaštite na radu, zaštiti od mehaničkih opasnosti, opasnosti pri radu s medicinskom opremom, strojevima i uređajima s povećanim opasnostima, zaštiti zaposlenika od opasnosti povećanih temperatura, vlažnosti, te zaštiti od teškog tjelesnog rada u nefiziološkom položaju tijela.

Procjenom preostalog rizika po područjima djelovanja (zaposlenik, oprema, organizacija, okoliš) došlo se do zaključka da stanje jako dobro, no da ima prostora za poboljšanje.

6. ZAŠTITA OD POŽARA

6.1. Osposobljavanje zaposlenika

Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (N.N., br. 61/94) definirano je da se obveze osposobljavanja odnose na sve osobe zaposlene u pravnim osobama, stručnim službama tijela državne vlasti, tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne samouprave i uprave te na učenike srednjih škola. Iz obveze osposobljavanja se izuzimaju osobe koje se profesionalno bave poslovima zaštite od požara, osobe osposobljene za dobrovoljne vatrogasce, osobe mlađe od 15 godina, a starije od 60 (muškarci) odnosno 55 godina (žene).

Osposobljavanje zaposlenika u Kaznionici vrši Centar za izobrazbu zatvorskog sustava iz razloga što nemamo osobu s ovlaštenjima Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje istog.

6.2. Vatrogasni aparati

U Kaznionici se nalazi ukupno 132 vatrogasna aparata, od čega najviše S₉ (slika 16.) i S₅₀ (slika 17.). Ispitivanje se obavlja periodički svaka 3 mjeseca gdje se provjerava uočljivost i dostupnost aparata, opće stanje, kompletnost, te se nakon pregleda sastavlja zapisnik.

Jednom godišnje se u suradnji s vanjskom firmom koja ima ovlaštenje za ispitivanja obavlja se redovni pregled aparata. Nakon obavljenog pregleda stavlja se naljepnica na aparat koja pokazuje do kada vrijedi pregled.

Slika 16. Vatrogasni aparat S_9 [izrada autora]

Slika 17. Vatrogasni aparat S_{50} [izrada autora]

6.3. Hidrantska mreža

Unutarnji (slika 18.) i vanjski hidrantski ormarići (slika 19.) raspoređeni su tako da omogućuju gašenje svih objekata. Najmanji tlak vode na mlaznici je 2.5 bara uz protok od 5 litra u sekundi za istovremeni rad dva hidranta. Svi hidrantski ormarići su vidno obilježeni s opremom: crijevo duljine 15 metara sa spojnicama i univerzalnom mlaznicom. Opskrba vodom je iz vodovoda preko vodovodnog okna iz javne vodovodne mreže. Ispitivanje se obavlja jednom u godini, a izvodi ga vanjska ovlaštena firma.

Slika 18. Unutarnji hidrantski ormarić
[izrada autora]

Slika 19. Vanjski hidrantski ormarić
[izrada autora]

6.4. Spremnici plina

Lokacija spremnika 2 x 5 m³ je u skladu s odredbama Pravilnika o izgradnji postrojenja za ukapljeni naftni plin. Spremnici su potpuno opremljeni sukladno zahtjevima. Locirani su tako da je onemogućen udar vozila. Postavljeni su u

prostor ograđen žičanom ogradom. Udaljenost spremnika od građevine iznosi 16 metara, te su uzemljeni (slika 20).

Slika 20. Spremnici UNP-a [izrada autora]

6.5. Vatrodojava

Novi objekt i kuhinja Kaznionice imaju instaliranu vatrodojavu (slika 21.) koja se redovito servisira i ispituje jednom u godini dana putem ovlaštene ustanove za isto. Pored ručnih javljača požara u kuhinji se nalaze i optički, te termodinamički dojavljači požara uvezani u centralu dežurne gdje je prisutno 24 satno dežurstvo. U slučaju prorade bilo kojeg javljača požara postupa se prema pisanim uputama izdanih od osobe zadužene za protupožarnu zaštitu i odobrene od upravitelja Kaznionice.

Slika 21. Vatrodojava [izrada autora]

6.6. Slinkler instalacija

U novom objektu instalirana je sinkler instalacija (slika 22.) , prema pravilima zaštite na radu, te izdana uputstva za rukovanje od strane investitora i izvođača.

Slika 22. Slinkler instalacija [izrada autora]

7. ZAŠTITA OD OKOLIŠA

7.1. Mjerenja emisija u okoliš

Uredbom o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacioniranih izvora (N.N. 21/07, 150/08), propisuju se granične vrijednosti emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacioniranih izvora i dopušteno prekoračenje graničnih vrijednosti emisija za određeno razdoblje.

Kaznionica u Glini izrađuje godišnje izvješće, te ga dostavlja agenciji za zaštitu okoliša do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu .

7.2. Registar onečišćavanja okoliša

Registar onečišćavanja okoliša je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš. Vođenje i ispunjavanje obrazaca za ROO počelo je 2007. godine kada se ispunjavalo obrasce i dostavljalo u pisanom obliku, dok je od 2009. godine zaživio elektronski oblik ispunjavanja obrazaca na stranici agencije za zaštitu okoliša. Kaznionica u Glini ima korisničko ime i lozinku za pristup jedinstvenim obrascima koje popunjava elektronski , te se na kraju unosa podatci automatski prosljeđuju nadležnim tijelima.

7.3. Deratizacija

Deratizacija je skup mjera i postupaka koji se provode u svrhu smanjenja populacije štetnih glodavaca: štakora, miševa i mišolikih glodavaca. Deratizaciju smiju provoditi jedino specijalizirane tvrtke za sanitarno inženjerstvo, koje su ovlaštene od Ministarstva zdravstva, a koje zapošljavaju stručnjake za sanitarno inženjerstvo (diplomirane sanitarne inženjere i sanitarne tehničare).

Suzbijanje i smanjenje populacije štetnih glodavaca provodi se biološkim, mehaničkim ili kemijskim mjerama. Štete koje nanose mogu se podijeliti na:

- zdravstvene - predstavljaju prirodne rezervoare ili prijenosnike raznih zaraznih bolesti koje mogu prenijeti na čovjeka i domaće životinje; mogućnost prijenosa bolesti je velika i stalna, budući da se uvijek nalaze u blizini ljudi ili životinja
- ekonomske - konzumiraju, oštećuju i onečišćuju velike količine hrane i druge robe.

Zbog svoje velike rasprostranjenosti, plodnosti i inteligencije, mišoliki glodavci mogu predstavljaju veliku opasnost po čovjeka i njegovu okolinu. Provođenje deratizacije vrši se redovito preko ovlaštene tvrtke.

8. VRSTE OTPADA I NJEGOVO ZBRINJAVANJE

8.1. Prikupljanje , selekcija i zbrinjavanje otpada

Postupanje s otpadom temelji se na odredbama propisanim u Zakonu o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08), te pripadajućim Pravilnicima. Sve vrste otpada zbrinjavaju se putem ovlaštenih tvrtki, a iste su dužne otpad preuzeti uz dokumentaciju pratećih listova (osim komunalnog otpada), popunjenih temeljem očevidnika o otpadu (a koji je svaki proizvođač otpada dužan voditi. Kaznionica u Glini sakuplja informatičku opremu (rashodovanu), otpadni papir (slika 23.), željezo i legure željeza (slika 24.), otpadno jestivo ulje, infektivni otpad, komunalni otpad, biorezgradivi otpad iz kuhinja i kantina, muljevi i filterske kolače i ambalažu onečišćenu otpadnim tvarima (tablica 4.).

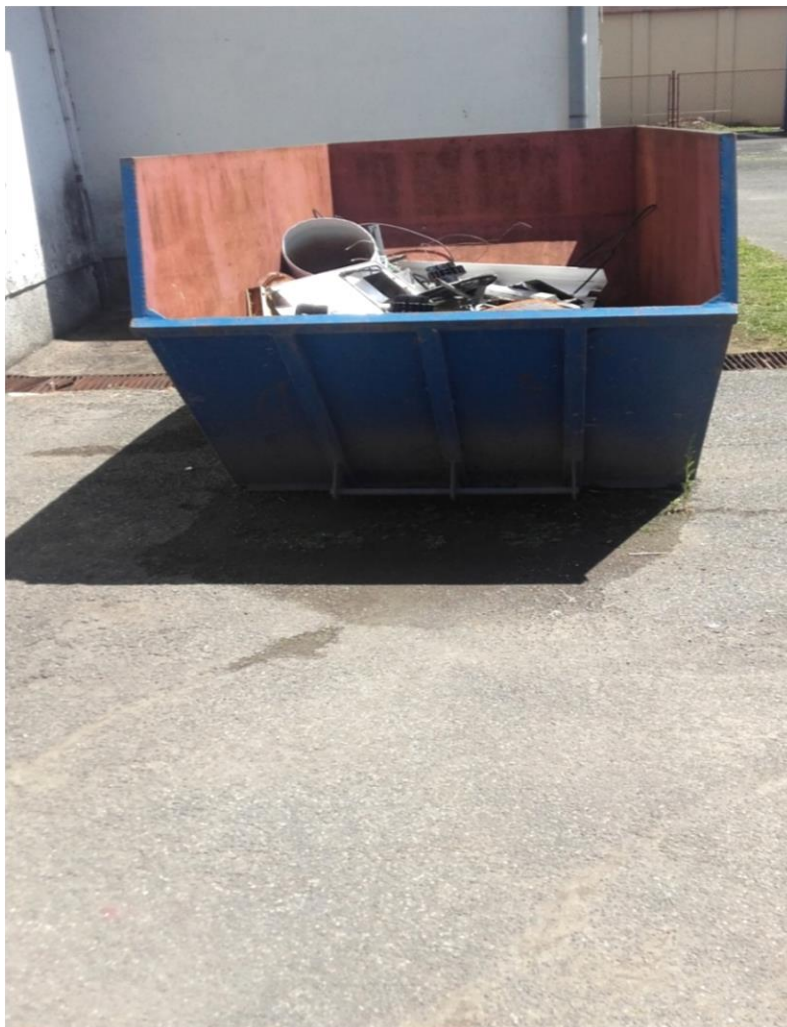
Tablica 4. Vrste otpada [7]

Rb.	Otpad	Ključni broj	Otkup	Ugovor
1.	Informatička oprema	200135 ^x	NE	DA
2.	Otpadni papir	150101	DA	DA
3.	Željezo i legure željeza	160117	DA	NE
4.	Otpadno jestivo ulje	200125	DA	DA
5.	Infektivni otpad	180103 ^x	NE	DA
6.	Komunalni otpad			
7.	Biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	200108	DA	DA
8.	Muljevi i filterski kolači	110110	DA	DA
9.	Ambalaža onečišćena opasnim tvarima	150110 ^x	NE	NE

Slika 23. Spremnik s otpadnim papirom [izrada autora]

Slika 24. Spremnik za željezo i legure željeza [izrada autora]

9. EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

9.1 Plan evakuacije i spašavanja

Kaznionica u Glini je ustanova za smještaj zatvorenika i iako je vjerojatnost nastanka iznenadnih događaja mala bitno je znati postupati u slučaju elementarnih nepogoda, požara i tehnoloških eksplozija, ratnih/subverzivnih ili terorističkih djelovanja koja mogu uzrokovati velike materijalne štete, gubitke ljudskih života i sl.

Plan je pokazatelj kako bi u bilo kojem slučaju djelatnici „Kaznionice u Glini“ znali postupiti ispravno i s punom odgovornošću donijeti pravilne odluke, naročito u potrebi organiziranja evakuacije i spašavanja.

Subjekte za provođenje plana na razini ustanove uvrštavamo u interventne ekipe dobrovoljno i po službenoj dužnosti (tehničko osoblje). Vlastite interventne i spasilačke ekipe formiraju se po procjeni potreba. Za potrebe plana osnovane se dvije interventne ekipe. Svaka ekipa broji četiri člana. Voditelj interventnih ekipa po službenoj dužnosti imenuje se dežurni Odjela osiguranja.

Članovi interventnih ekipa su djelatnici s najmanje 3 godine radnog iskustva na svojim poslovima, mlađi od 45 godina (nije zapreka ako su i stariji) i različitih struka. Svaka interventna ekipa ima voditelja i zamjenika voditelja.

Imenovanim ekipama za potrebe provedbe plana (izvanrednog događaja) stavljaju se na raspolaganje potrebna materijalna sredstva, oprema i prostor koji zahtijevaju voditelji.

Poslove pomoći interventnim ekipama prilikom raznih intervencija, evakuacije i spašavanja materijalnih dobara i ljudskih života, gašenje požara i drugo ostali zaposlenici obavljaju u sklopu svojih redovnih dužnosti. Svi članovi interventnih ekipa moraju biti osposobljeni putem seminara ili kakvih drugih edukativnih oblika koji obuhvaćaju teorijsku i praktičnu obuku s provođenjem vježbe najmanje jedan put u dvije godine

U slučaju poplave potresa ili drugih elementarnih nepogoda svi službujući zaposlenici Kaznionice u Glini dužni su odmah poduzeti mjere i radnje na

onemogućavanju i otklanjanju neželjenih posljedica po sigurnost Kaznionice, zaštititi ljudske živote i materijalna sredstva. Zaposlenici koji nisu u službi moraju se odmah po saznanju o elementarnoj nepogodi, javiti u Kaznionicu. Ukoliko su razmjeri nepogode takvi da su ugroženi životi ljudi, prioritet je zaštita života, bilo zaposlenika bilo zatvorenika, a tek onda zaštita materijalnih sredstava. U takvim situacijama odvija se evakuacija zatvorenika na najsigurnije mjesto s obzirom na vrstu nepogode koje mora biti takvo da im se pruža potpuna sigurnost.

U slučaju poplave izazvane pucanjem vodovodnih cijevi u Kaznionici evakuacija se obavlja iz nižih etaža u više, dok se u slučaju potresa evakuacija obavlja na sportsko igralište, te na košarkaška igrališta u sklopu Novog objekta. Radi pružanja prve pomoći poziva se hitna pomoć DZ Glina, a u slučaju postojanja ozlijeđenih i smrtno stradalih osoba, izvješćuje se PU Sisačko moslavačke županije, PP Glina i istražni sudac.

U slučaju požara svaki službenik obavezan je odmah započeti s gašenjem (novi objekt – splinkler) vatrogasnim aparatom S-9 i pokušati na bilo koji način što prije izvijestiti ostale službenike bilo pozivanjem ili slanjem službenika po pomoć. Odmah se na glavnoj sklopci isključuje dovod električne energije i plina. Prema procjeni ovisno o veličini požara, te kada požar ne možemo staviti pod kontrolu vlastitim snagama poziva se preko broja 112 najbliža vatrogasna postrojba grada Gline koja je udaljena od Kaznionice cca 250 metara. Vatrogasnoj postrojbi potrebno je omogućiti nesmetan ulazak i pristup objektu uz obavezan nadzor službenika Osiguranja, a po završetku gašenja treba izvršiti temeljiti pregled opreme i vozila prije napuštanja objekta. Evakuacija zatvorenika odvija se na izlazna protupožarna stubišta (stepenice) prema nogometnom igralištu i košarkaškim igralištima na južnoj i sjevernoj strani Novog objekta.

Plan intervencija u kriznim situacijama odnosi se na moguće nesreće ili izvanredne događaje. Pomaže nam da utvrdimo način usuglašavanja s interventnim mjerama koje se poduzimaju i provode na temelju zakona, te da na svim razinama što bolje uskladimo potrebna djelovanja. Pošto u Kaznionici samo djelatnici Odjela osiguranja – policajci imaju 24 satno dežurstvo oni su nosioci sigurnosti Kaznionice u svim nepredviđenim situacijama.

9.2. Vježba evakuacije i spašavanja

Prema Planu evakuacije i spašavanja vježbe provodimo najmanje jednom godišnje ili po potrebi i češće ako je došlo do požara. U vježbi je obaveza sudjelovanje svih zaposlenika. Nakon odrađene vježbe koja se snima i vode zapisnici slijedi analiza iste , te se ukazuje na eventualne greške, te način kako ih izbjeći u stvarno događaju.

10. ZAKLJUČAK

Kvalitetna zaštita na radu, svaku ustanovu čini jačim. Postupci koji dovode do kvalitetnog pristupa u svezi zaštite na radu međusobno se nadopunjuju, te:

- potiču ustanovu da mjeri što postiže sprječavanjem ozljeda,
- pomažu usuglasiti mjere zaštite na radu i mjere za kvalitetu proizvoda ili usluga,
- daju preventivi isti status kao i proizvodnim funkcijama,
- dovode do bolje organizacije rada i bolje produktivnosti.

“Poslodavac je odgovoran za sigurnost i zaštitu zdravlja radnika koji su pod njegovim nadzorom”

U suglasju s ovim geslom Kaznionica u Glini poduzima praktične mjere potrebne za sigurnost i zaštitu zdravlja svojih zaposlenika. Svakom zaposleniku je osigurana odgovarajuća poduka koja zavisi od opasnosti i potrebnih mjera zaštite na njegovom specifičnom radnom mjestu. Takva se poduka daje:

- kod zapošljavanja,
- kod premještanja ili promjene posla,
- kod promjene sredstava rada,
- kod uvođenja novih tehnologija,

te se prilagođava novim ili promijenjenim opasnostima i povremeno se obnavlja.

Uvjeti koji se odnose na osposobljavanje za rad na siguran način za zaposlenike i njihove povjerenike je besplatno, i obavljati za vrijeme radnog vremena unutar ili van pogona.

Nadzor nad zdravljem zaposlenika također je obveza Kaznionice, te svi imaju odgovarajuću zdravstvenu kontrolu koja je primjerena opasnostima posla što ga obavljaju.

Uzimajući u obzir financijsko stanje, te neshvaćanje većine poslodavaca za izdavanje sredstava za zaštitu na radu stanje u Kaznionici u Glini je zadovoljavajuće .

11. LITERATURA

- [1] Careić, Jukić, Kaštelanac, Sertić: „*Tehnički priručnik za zaštitu od požara*“, Grafo Amadeus d.o.o., Zagreb, 1997.
- [2] Elaborat zaštite od požara i zaštite na radu, Z.O.P.d.o.o. Zagreb, 2003. godina
- [3] Pravilnik o izradi procjene rizika, N.N. 112/14
- [4] Zakon o održivom gospodarenju otpadom, N.N. 94/13
- [5] Zakon o zaštiti na radu, N.N. 74/14, 118/14, 154/14
- [6] Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara N.N. 58/9 , 33/05
- [7] Procjena rizika Kaznionice u Glini, 2014. godina

12. PRILOZI

12.1. Popis slika

Stranica

Slika 1. Ulaz u Kaznionicu	1
Slika 2. Savijača cijevi	15
Slika 3. Stolarskoj radionici.....	15
Slika 4. Šivaća mašina	16
Slika 5. Mašine za pranje	16
Slika 6. Valjak za peglanje.....	16
Slika 7. Kotlovnica	17
Slika 8. Kotlovnica – grijanje vode.....	17
Slika 9. Peći na loživo ulje	17
Slika 10. Zaštitna kaciga	25
Slika 11. Štitnik za oči i lice s tamnim staklom.....	26
Slika 12. Maska s filterima.....	26
Slika 13. Zaštitne kožne rukavice	27
Slika 14. Zaštitne kožne niske cipele.....	28
Slika 15. Kišna kabanica	29
Slika 16. Vatrogasni aparat S ₉	33
Slika 17. Vatrogasni aparat S ₅₀	33
Slika 18. Unutarnji hidrantski ormarić	34
Slika 19. Vanjski hidrantski ormarić.....	34
Slika 20. Spremnici UNP-a	35
Slika 21. Vatrodojava	36
Slika 22. Splinkler instalacija	36
Slika 23. Spremnik s otpadnim papirom	39
Slika 24. Spremnik za željezo i legure željeza.....	40

12.2. Popis tablica

Stranica

Tablica 1. Poslovi s posebnim uvjetima rad	22
Tablica 2. Ozljede na radu u 2011. godini	30
Tablica 3. Ozljede na radu u 2014. godini	30
Tablica 4. Vrste otpada	39